

Zápis ze 71. zasedání Rady Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., dne 10. prosince 2020 od 10.00 do 10.50 hodin

Přítomni: doc. Mgr. R. Adam, Ph.D., (prostřednictvím aplikace Zoom), prof. Dr. T. Berger (prostřednictvím aplikace Zoom), doc. Mgr. V. Boček, Ph.D., (prostřednictvím aplikace Zoom), Mgr. M. Havlík, Ph.D., doc. PhDr. J. Homoláč, CSc., PhDr. M. Ireinová, Ph.D., (prostřednictvím aplikace Zoom), Mgr. P. Kaderka, Ph.D., doc. PhDr. K. Komárek, Ph.D., (prostřednictvím aplikace Zoom), doc. Mgr. P. Kosek, Ph.D., (prostřednictvím aplikace Zoom), PhDr. H. Mžourková, Ph.D., (prostřednictvím aplikace Zoom), PhDr. M. Pravdová, Ph.D., MBA, PhDr. K. Smejkalová, Ph.D., PhDr. P. Štěpán, Ph.D., (prostřednictvím aplikace Zoom), Mgr. K. Voleková, Ph.D., Mgr. Š. Šimek, Ph.D. (tajemník)

Hosté: PhDr. M. Prošek, Ph.D., prof. PhDr. P. Janoušek, CSc., (předseda Dozorčí rady ÚJČ; prostřednictvím aplikace Zoom), Mgr. M. Šemelík, Ph.D., (prostřednictvím aplikace Zoom)

Omluveni: Mgr. V. Čermák, Ph.D.

Jednání zahájil doc. Homoláč, přivítal všechny přítomné a konstatoval, že rada je usnášénischnpná. Pro zasedání byl hlasy všech přítomných členů schválen následující program:

1. Kontrola zápisu a usnesení ze 70. zasedání a usnesení z hlasování per rollam
2. Aktualizace přílohy vnitřního mzdového předpisu
3. Stav prací na ASSČ
4. Obecná rozprava
5. Usnesení

ad 1

Doc. Homoláč požádal o připomínky k zápisu a usnesení ze 70. zasedání a k usnesení z hlasování per rollam. Ke znění dokumentů nebyly připomínky. Dr. Šimek radu informoval, že po rozeslání zápisu pracovníkům ÚJČ obdržel dotaz od Mgr. Slámy, zda nebyly projednáním projektu TAČR doc. Homoláče porušeny lhůty stanovené v příkazu ředitele o podávání grantových projektů. Mgr. Slámovi odpověděl, že k porušení nedošlo, protože se jedná o projekt, který byl radou řádně projednán už na únorovém zasedání a nyní byl podán znovu v rámci jiné výzvy. S jeho projednáním per rollam bylo nutné počkat až do oznámení výsledků předchozí soutěže. Rada i ředitel byli o postupu informováni, nikdo neměl námitek. Rada projednala zápis a usnesení z 70. zasedání a usnesení z hlasování per rollam a schválila jejich znění bez připomínek.

Usnesení bylo schváleno hlasy všech přítomných členů.

ad 2

Doc. Homoláč požádal dr. Proška o představení změn v příloze 1 vnitřního mzdového předpisu ÚJČ. Dr. Prošek uvedl, že je potřeba aktualizovat výši tarifních minim, aby odpovídala nařízení vlády stanovujícímu výši minimální/zaručené mzdy pro rok 2021.

Vysvětlil, že nařízení vlády bylo vydáno až ve druhé polovině minulého týdne, a tak na výpočet tarifního minima pro jednotlivé tarifní skupiny a třídy měl spolu s ETO minimální čas, a proto podklad radě dodal až v nejzazším možném termínu. Dr. Kaderka se zeptal, proč příloha uvádí výši tarifních minim, nikoli výši zaručených mezd, což by bylo pro stanovení reálné mzdy zaměstnance praktičtější. Dr. Prošek vysvětlil, že výše tarifního minima v ÚJČ a zaručené mzdy není totožná a že je navržené řešení nutné kvůli některým běžícím grantovým projektům. Přehled zaručených mezd spolu s doporučením, jak mzdy ve vztahu k tarifním minimům i různým finančním zdrojům určovat, bude obsahovat připravený příkaz ředitele. Dr. Voleková požádala, aby bylo v předpisu specifikováno, jaké skupině prací (1.–8.) podle vládního nařízení odpovídají ústavní tarifní skupiny a třídy. Dr. Prošek odpověděl, že je tento přehled v příkazu uveden, jeho podobu ještě ověří. Doc. Homoláč požádal o vysvětlení, proč může být tarifní minimum nižší než zaručená mzda. Dr. Prošek řekl, že zaručená mzda je součtem tarifní složky a příplatků. Tarifní minima jsou takto určena proto, aby nezpůsobila potíže v běžících grantech, které vycházejí ze situace v době jejich podání. Uvedl, že ETO pečlivě hlídá, aby pracovníci ÚJČ neměli mzdu nižší, než je mzda zaručená, a že v ÚJČ mzdy zaměstnanců zaručenou mzdu převyšují. Dr. Voleková navrhla, aby se při plánování grantů vycházelo ze zaručené mzdy a ta aby byla příslušně navýšena. Dr. Prošek odpověděl, že tomu tak je: vychází se ze zaručené mzdy, k níž je připočítána rezerva počítající s inflací, přirozeným zvýšením mzdy u člena týmu, který ukončí v průběhu řešení projektu doktorské studium, apod.

Rada schválila aktualizaci přílohy 1 vnitřního mzdového předpisu ÚJČ.

Usnesení bylo schváleno hlasy všech přítomných členů.

ad 3

K projednání bodu byl přizván vedoucí oddělení současné lexikologie a lexikografie (OSLL) dr. Šemelík. Zrekapituloval aktuální postup prací na Akademickém slovníku současné češtiny (ASSČ): 7. 12. byla zveřejněna hesla s náslovími C a Č (celkem cca 2500 hesel). Připomínky byly poprvé vznášeny prostřednictvím redakčního modulu pro oponenturu. Byla zahájena revize hesel s náslovím D a předpokládá se, že ještě v prosinci budou zapojena hesla zařazená mimo již zveřejněné abecední pořadí, která věcně souvisejí s pandemií koronaviru. Na začátku roku 2021 se předpokládá dokončení úprav exemplifikace hesel s náslovími A a B, např. věty v dokladech tak budou začínat velkým písmenem a končit tečkou. Bude nadále snižována kondenzace lexikografické informace rozepisováním některých zkratk. Bude též zprovozněn nahrávací modul, což umožní zapojit nahrávky výslovnosti. V současné době se na pracích na ASSČ podílejí pracovníci OSLL 10 úvazky.

Doc. Homoláč poděkoval a vyzval členy rady k diskusi. Dr. Smejkalová se zeptala, zda je záměrem, že oponenti nevidí v redakčním systému připomínky ostatních. To může vést k tomu, že se u hesel vyskytne opakovaně tatáž připomínka. Dr. Šemelík vysvětlil, že nejde o záměr, funkci je možné doplnit, ale její naprogramování by bylo finančně náročné. Doc. Homoláč ocenil vznik modulu pro oponenturu, ale souhlasil s dr. Smejkalovou, že by uvítal zpětnou vazbu, aby oponenti věděli, jakým způsobem byly připomínky zohledněny. Dr. Kaderka řekl, že reakce OSLL na připomínky jsou patrné i z finální podoby hesel, proto by stačilo, kdyby se redakce slovníku ve stručném textu vyjádřila k opakujícím se či obecným bodům. Jeho osobní dojem z podoby slovníku je velmi dobrý, zvl. ve srovnání

s předchozím stavem, a oceňuje práci OSLL. Dr. Šemelík poděkoval a odpověděl, že ve zpracování stručného dokumentu shrnujícího opakující se připomínky nebo podněty obecnější povahy nevidí problém a po Novém roce ho zpracuje. Dr. Smejkalová se připojila k poděkování za odvedenou práci a vyjádřila potěšení ze spolupráce OSLL s oddělením jazykové kultury (OJK), neboť slovníková data vedou k revizím a zpřesněním výkladů v Internetové jazykové příručce. Dr. Šemelík poděkoval a odpověděl, že spolupráce s OJK je přínosná i pro OSLL. Dr. Mžourková požádala dr. Šemelíka o podklad, aby mohla o zveřejnění nových hesel informovat i veřejnost. Dr. Adam se zeptal, zda není předčasný příslib dr. Šemelíka, že zpracuje stručný souhrn připomínek, když oponenturu hesel s náslovím Č ještě nedokončili všichni oslovení. Dr. Šemelík odpověděl, že požadovaný souhrn připomínek lze vypracovat už nyní, protože dosud poskytnuté reakce představují podle jeho názoru reprezentativní vzorek.

Rada vzala na vědomí informaci dr. Šemelíka o stavu prací na ASSČ.

Usnesení bylo schváleno hlasy všech přítomných členů.

ad 4

V obecné rozpravě dr. Prošek informoval o výsledcích grantové soutěže GAČR. V soutěži o standardní granty uspěly návrhy dr. T. Shermann (oddělení stylistiky a sociolingvistiky) *Relevance jazykových zkoušek pro získání trvalého pobytu v životních drahách cizinců ze zemí mimo Evropskou unii žijících v České republice* a dr. P. Nejedlého (oddělení vývoje jazyka) *Výstavba českých folklorních písňových textů z přelomu 18. a 19. století*. Dobře byl hodnocen i grant dr. V. Veselého (oddělení gramatiky) *Sémantické typy a pragmatické aspekty recipročních sloves v češtině ve světle korpusových dat*. Vzhledem k omezenému rozpočtu GAČR bude tento projekt finančně podpořen, pokud bude k dispozici dostatek prostředků po uzavření ostatních soutěží. V takovém případě bude zahájeno jeho řešení nejspíš v polovině roku 2021.

Dr. Štěpán doplnil, že výsledek soutěže znamená pro ÚJČ velký úspěch, neboť vzhledem k omezeným financím byla celková úspěšnost mimořádně nízká a podporu získala pouze desetina všech navržených projektů.

Termín dalšího zasedání rady byl stanoven na 18. 2. 2021.

Zápis o usneseních je přílohou zápisu, usnesení byla schvalována v průběhu jednání.

Zapsal: Mgr. Štěpán Šimek, Ph.D.

Schválil: doc. PhDr. Jiří Homoláč, CSc.